

Przyszłość mieszanek mineralno-asfaltowych i lepiszczy asfaltowych na drogach krajowych

Leszek Bukowski
Departament Technologii
Budowy Dróg

GDDKiA

www.gddkia.gov.pl

Aktualne wyzwania determinujące przyszłość asfaltów i mma

TAKSONOMIA

- **Zrównoważony rozwój.** Drogowe projekty infrastrukturalne realizowane zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju. Oznacza to minimalizację emisji CO₂, promowanie efektywności energetycznej oraz wykorzystanie materiałów przyjaznych dla środowiska.
- **Nowe kryteria techniczne.** Dla mieszanek mineralno-asfaltowych obejmują m.in. zmiany w składzie mieszanek kruszyw (ograniczenie surowców pierwotnych) oraz zwiększenie wykorzystania materiału z recyklingu.

ZIELONE ZAMÓWIENIA PUBLICZNE

- **Proekologiczne podejście.** Projektowanie, budowa i utrzymanie dróg z wykorzystaniem materiałów o niskim wpływie na środowisko. Stosowanie m.in. efektywnych metod recyklingu materiałów drogowych.

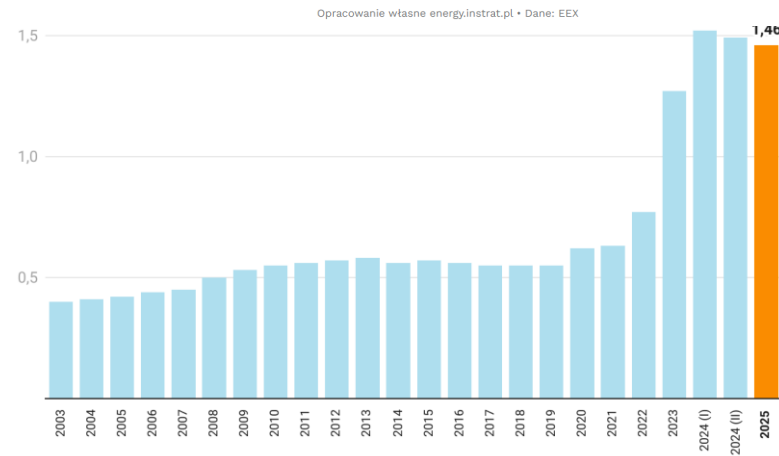
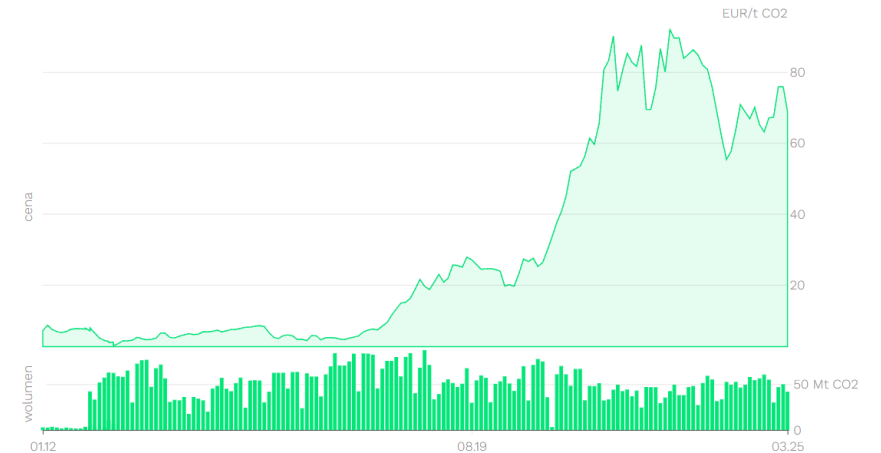
Aktualne wyzwania determinujące przyszłość asfaltów i mma

WZROST KOSZTÓW PRODUKCJI

- Koszty emisji CO2
- Koszty energii elektrycznej
- Koszty surowców energetycznych
- ....

Cena uprawnień do emisji CO2 w systemie EU ETS
w euro za tonę CO2 (EUR/tCO2), notowania ciągłe na następny rok

Aktualne wyzwania determinujące przyszłość asfaltów i mma

NIEDOBORY SUROWCÓW

- Ograniczona dostępność kruszyw wykorzystywanych do produkcji mieszanek mineralno-asfaltowych.
- Problemy logistyczne z dostawami

Aktualne wyzwania determinujące przyszłość asfaltów i mma

Rozwiązania do zastosowania na przyszłość

Modyfikacje materiałowe

- zastosowanie nowych lepiszczy (HIMA, WMA, RA)
- stosowanie materiałów z recyklingu

Modyfikacje konstrukcyjne

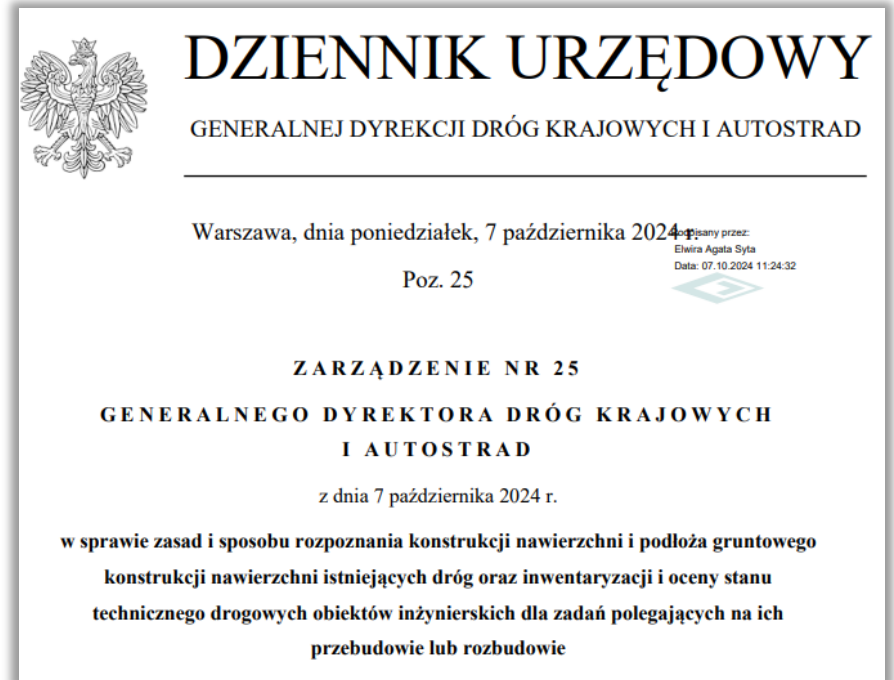
- Układy warstw z warstwą antyzmęczeniową
- Podbudowy MCE
- Odporne warstwy ścieralne

Destrukt asfaltowy na etapie projektowania

Zarządzenie nr 25 Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad

- Konieczność rozpoznania konstrukcji nawierzchni i podłoża gruntowego remontowanych/ przebudowywanych/ rozbudowywanych dróg
- Określenie niezbędnych do wykonania badań i czynności
- Określenie częstotliwości i sposobu wykonywania badań
- Badania materiału z rozbiórki konstrukcji nawierzchni, przede wszystkim destruktu asfaltowego
- Opracowanie bilansu destruktu asfaltowego

Destrukt asfaltowy na etapie przetargu

Zadanie zaplanowane do realizacji w najbliższym czasie: **Poszerzenie o dodatkowy pas ruchu autostrady A2 na odcinku Łódź Północ – Konotopa**

Planowane do realizacji zadania:

- polegały będą głównie na remontach lub przebudowach
- zadania remontowe/przebudowy będą generowały duże ilości destruktu asfaltowego z wymiany warstw konstrukcji nawierzchni
- pozyskanie destruktu asfaltowego z rozbiórki wymaga zastosowania odpowiednich wymagań na etapie postępowania przetargowego

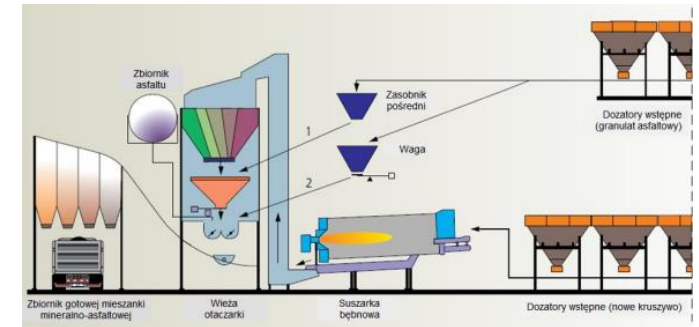

Destrukt asfaltowy na etapie przetargu

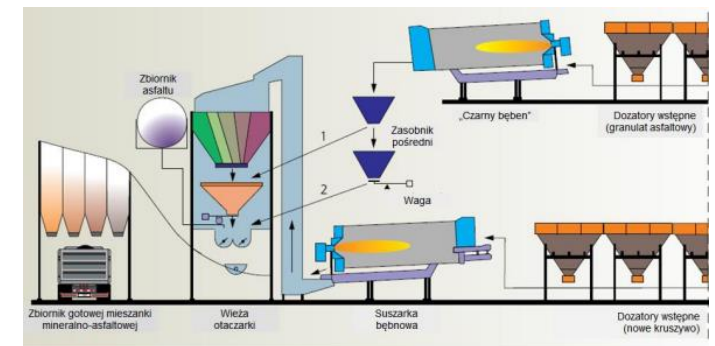
Wykorzystanie destruktu asfaltowego jako kryterium pozacenowe w postępowaniach przetargowych:

- W przetargach na realizację jest **ponad 20 zadań** z wymaganiami dotyczącymi zagospodarowania destruktu.
- Wymóg zagospodarowania destruktu dla: remonty, przebudowy, budowy obwodnic, ale również dla mniejszych zadań jak, np. poprawa układu komunikacyjnego.
- Dodatkowe wymagania w zakresie sprzętu – „czarny bęben”.
- Możliwe **dotatkowe punkty** za wbudowanie większej ilości destruktu asfaltowego niż określone we wzorcowych dokumentach kontraktowych

Schematy dozowania granulatu asfaltowego –
RID I Załącznik nr 9.2.2

Schemat dozowania granulatu asfaltowego bez wstępnego ogrzewania – metoda dozowania granulatu na zimno

Schemat dozowania granulatu asfaltowego po wstępnym ogrzaniu –
metoda dozowania granulatu na gorąco

Materiały z recyklingu we wzorcowych dokumentach kontraktowych

Wzorcowe Warunki Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych (WWiORB)

- Warstwa ścierna (SMA, AC S)
- Warstwa wiążąca (AC W, AC WMS W)
- Podbudowa zasadnicza (AC P, AC WMS P, MCE)
- Umocnienie poboczy
- Niższe warstwy

Asfalty wysokomodyfikowane

Ciche nawierzchnie – SMA 8 LA

- Stosowane w przypadku konieczności redukcji hałasu
- Mieszanka z lepiszczem asfaltowym modyfikowanym lub wysokomodyfikowanym
- Rzeczywista redukcja hałasu na podstawie badań CPX o około 1,5-2 dB w porównaniu z mieszanką SMA 11
- Konieczność prowadzenia zabiegów czyszczenia oraz zabiegów utrzymaniowych w celu zachowania efektu redukcji hałasu

Asfalty wysokomodyfikowane – zmiany konstrukcyjne

Podbudowy zasadnicze z betonu asfaltowego z wykorzystaniem asfaltu wysokomodyfikowanego HiMA (nowy katalog w okresie wdrażania)

Zalety AC P HiMA:

- Zwiększona trwałość zmęczeniowa konstrukcji
- Zmniejszona grubość warstwy podbudowy zasadniczej
- Mniejsze wykorzystanie i zużycie materiałów
- Obniżenie kosztów

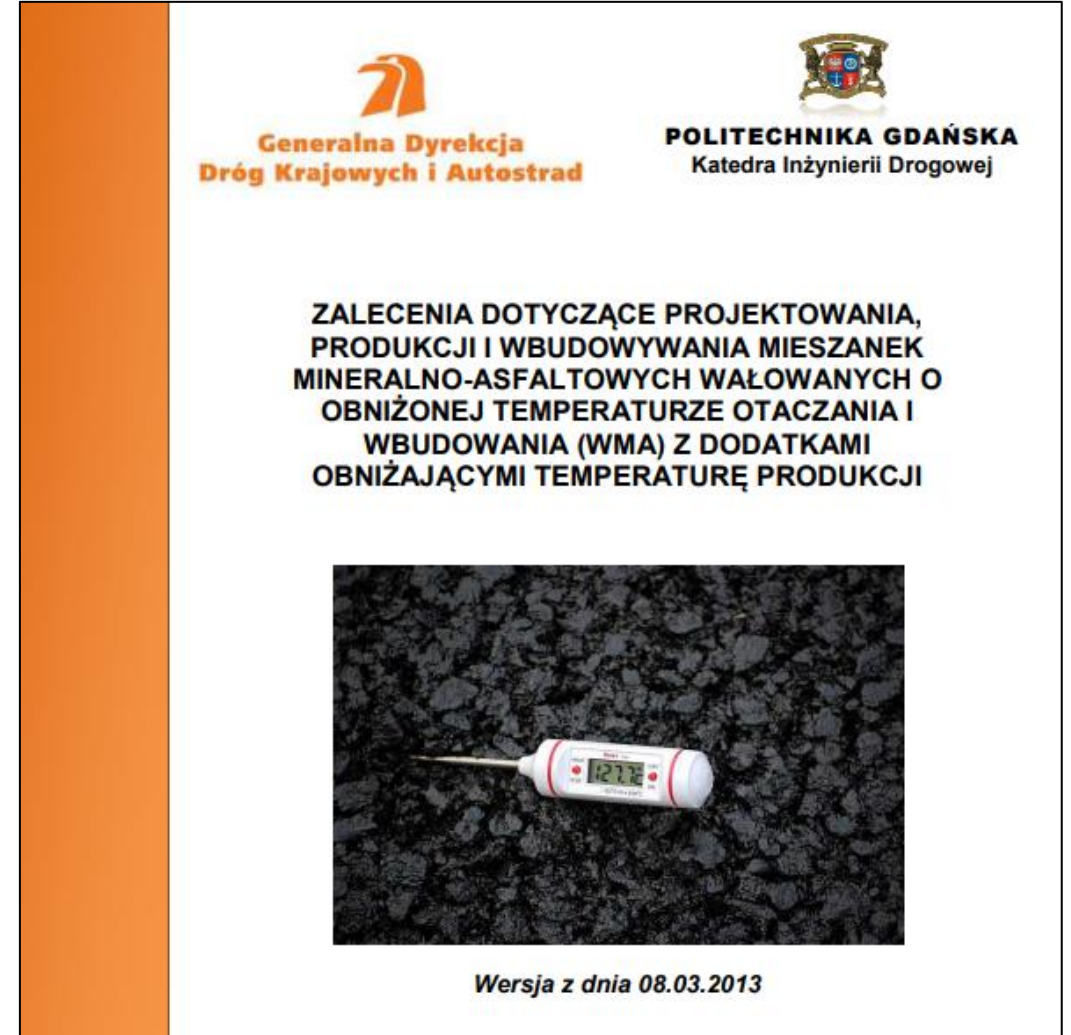

Mieszanki i asfalty WMA

Mieszanki mineralno- asfaltowe o obniżonej temperaturze wbudowani

- Niższe koszty energii
- Wydłużony czas wbudowani w niższych temperaturach
- Obniżenie temperatury dodatkami lub wodą
- Dopuszczone do stosowania przez WT-2
- Instrukcja PG z 2013 r.

**Generalna Dyrekcja
Dróg Krajowych i Autostrad**

POLITECHNIKA GDAŃSKA
Katedra Inżynierii Drogowej

**ZALECENIA DOTYCZĄCE PROJEKTOWANIA,
PRODUKCJI I WBUDOWYWANIA MIESZANEK
MINERALNO-ASFALTOWYCH WAŁOWANYCH O
OBNIŻONEJ TEMPERATURZE OTACZANIA I
WBUDOWANIA (WMA) Z DODATKAMI
OBNIŻAJĄCYMI TEMPERATURĘ PRODUKCJI**

Wersja z dnia 08.03.2013

Wzorcowe dokumenty kontraktowe – możliwe modyfikacje opisane w PFU

Program Funkcjonalno – Użytkowy (PFU) - zapisy dot. możliwości indywidualnego projektowania konstrukcji nawierzchni

Trasa zasadnicza:

- zastosowanie innowacyjnych materiałów – **wyłącznie na jednym odcinku jezdni o maksymalnej długości 1 km z wymogiem przedłużenia okresu gwarancji do 10 lat**
- zastosowanie materiałów z recyklingu w większym zakresie niż dopuszczają wymagania WWiORB
- zastosowanie zmodyfikowanych, tradycyjnych rozwiązań
- zastosowanie rozwiązań nie ujętych w Katalogach Typowych Konstrukcji

Wzorcowe dokumenty kontraktowe – możliwe modyfikacje opisane w PFU

Inne drogi realizowane w ramach inwestycji poza trasą zasadniczą:

- zastosowanie innowacyjnych materiałów – **brak wymagań co do długości odcinka oraz przedłużenia gwarancji**
- zastosowanie materiałów z recyklingu w większym zakresie niż dopuszczają wymagania WWiORB
- zastosowanie zmodyfikowanych, tradycyjnych rozwiązań
- zastosowanie rozwiązań nie ujętych w Katalogach Typowych Konstrukcji

GDDKiA jest otwarta na propozycje dotyczące innowacyjnych produktów oraz indywidualnie przeprowadzonych wyników badań i analiz, tj. do przedstawiania nowych rozwiązań, które mogą przyczynić się do poprawy jakości i efektywności realizowanych projektów.

Innowacje w mieszankach mineralno - asfaltowych

Projekt RID II nr 009/2022

Opracowanie wytycznych powtórnego wykorzystania destruktu asfaltowego z warstw SMA do nowych warstw ściernalnych układanych w tej samej technologii

WYDZIAŁ INŻYNIERII
LĄDOWEJ I ŚRODOWISKA

Instytut
Badawczy
Dróg i Mostów

Innowacje w mieszankach mineralno – asfaltowych c.d

Projekt RID II nr 009/2022 – cel projektu

- Kompleksowe wytyczne techniczne zagospodarowania destruktu asfaltowego SMA
- Określenie postępowania od momentu pozyskania destruktu do ułożenia nowej warstwy
- Maksymalne wykorzystanie destruktu asfaltowego z warstw ściernalnych SMA do nowych mieszanek typu SMA
- Optymalizacja procesu polegającego na wymianie warstw ściernalnych dróg krajowych
- Wytyczne techniczne wykorzystywane przez projektantów, producentów mma oraz wykonawców

Podsumowanie

Nowe, zmieniające się warunki i otoczenie kładą duży nacisk na wymagania środowiskowe.

Wdrażanie nowych technologii w obszarze asfaltów i mieszanek mineralno-asfaltowych musi przynosić korzyści ekologiczne i ekonomiczne.

Aby osiągnąć sukces na tym polu należy:

- Rozwijać nowe projekty badawcze
- Projektować na miarę
- Inwestowanie w nowoczesny sprzęt
- Ograniczać bariery formalne
- Tworzyć nowoczesne dokumenty techniczne

Wszyscy uczestnicy projektów drogowych muszą sprostać tym wyzwaniom, niejednokrotnie w nieszablonowym podejściu.

Dziękujemy za uwagę

www.gov.pl/web/gddkia

[www.facebook.com](https://www.facebook.com/gddkia)

www.twitter.com/gddkia

Leszek Bukowski
Departament Technologii
Budowy Dróg GDDKiA